

پرسش ۶۴۳: ولایت خاصه ی ائمه (ع) در قرآن

السؤال / ۶۴۳: بعد التحية .. أرجو منكم التكرم بالإجابة على هذا السؤال، وهو: لماذا لم يصرّح الله سبحانه وتعالى في القرآن الكريم بموضوع الولاية الخاصة بالأئمة سلام الله عليهم؟

پرسش ۶۴۳: پس از تحیت... از شما خواهش می‌کنم لطف‌نمایید، به این سؤال پاسخ دهید: چرا خداوند سبحان در قرآن کریم موضوع ولایت خاصه ی ائمه (ع) را به صراحت بیان نفرموده است؟

أما بخصوص الآيات التي نسمعها دائماً، مثل: (إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ...) [217]، فهذه تعتبر من المتشابهات وليست المحكمات من الآيات والتي قال الله فيها: (هو الذي أنزل عليكم الكتاب منه آيات محكمات وأخر متشابهات) [218].

ولی در خصوص آیاتی که به‌طور مرتب به گوش‌مان می‌خورد مثل: (جز این نیست که دوست شما خدا است و رسول او...) [219]، این تعابیر جزو متشابهات است و از آیات محکم به‌شمار نمی‌رود؛ همان آیاتی که خداوند در مورد آن‌ها فرموده است: «هو الذي أنزل عليكم الكتاب منه آيات محكمات و اخر متشابهات» [220].

وقال جل وعلا: (فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ) [221].

هم‌چنین حق تعالی فرموده است: (آن‌ها که در دلشان میل به باطل است، به سبب فتنه‌جویی و میل به تأویل از متشابهات پیروی می‌کنند، در حالی که تأویل آن‌را جز خدای نمی‌داند) [222].

السؤال الثاني: ما هو الحكم على من أنكر الولاية سواء كان مسلماً أم غير مسلم؟

وَشَكَرَ اللَّهُ لَكُمْ.

المرسل: قصي السبع - السعودية

سؤال دوم: حکم کسی که ولایت را انکار کند چیست، چه وی مسلمان باشد و چه غیر مسلمان؟
با تشکر از شما.

فرستنده: قصي السبع - عربستان سعودی

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد آله الأئمة والمهديين وسلم تسليماً.

لقد صرَّح الله بولاية الأئمة (ع) في القرآن على نحو العموم، وقد شرح ذلك رسول الله (ص) وبيَّته للناس، ومن المعلوم أنّ الرسول (ص) هو المبيِّن للقرآن، وما بيَّته لا يكون متشابهاً بل محكماً، قال الله تعالى: (... وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ) [223].

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم

و الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الائمة و المهديين و سلم تسليماً.

خداوند در قرآن به طور عمومی بر ولایت ائمه (ع) تصریح نموده است و پیامبر خدا (نیز آن را شرح داده و برای مردم تبیین فرموده است؛ و واضح است که پیامبر (ص) شارح و بیانگر قرآن است و آن چه که آن حضرت بیان می دارد «متشابه» نیست بلکه جزو «محکّمات» است. خدای متعال می فرماید: (... و بر تو قرآن را نازل کردیم تا آن چه را برای مردم نازل شده است برای شان بیان کنی و باشد که بیندیشند) [224].

فلم يتوف الرسول محمد(ص) حتى بيّن للناس من هم أولياءهم
والحجة عليهم، وهو تفسير لقوله تعالى: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ) [225].

پیامبر خدا حضرت محمد(ص) وفات نیافت مگر پس از آن که برای مردم
آشکار ساخت که چه کسانی اولیا و حجت بر آنها هستند؛ و این همان تفسیر این
سخن خداوند است: (ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا اطاعت کنید و از رسول و
اولی الامر خویش فرمان برید) [226].

وقوله تعالى: (إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ) [227].

و نیز: (جز این نیست که دوست شما خدا است و رسول او و مؤمنانی که
نماز می‌خوانند و هم‌چنان که در رکوع اند انفاق می‌کنند) [228].

وقوله تعالى: (وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَدَاعُوا بِهِ وَوَلَوْ
رَدُّهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا) [229].

و نیز آیه‌ی: (و چون خبری، چه ایمنی و چه ترس به آنها رسد، آن را در همه جا
فاش می‌کنند و حال آن که اگر در آن به پیامبر و اولی الامرشان رجوع می‌کردند،
حقیقت امر را از آنان درمی‌یافتند و اگر فضل و رحمت خدا نبود، جز اندکی، همگان از
شیطان پیروی می‌کردید) [230].

ولا يوجد أحد من الصحابة ولايته كولاية الله ورسوله غير علي بن
أبي طالب(ع)، فقد صرح الرسول(ص) في مواقف عدة بأن ولاية

علي(ع) كولايته، منها: حديث الثقلين المشهور الثابت، ومنها: ما قاله للصحابي بريدة، وإليك نصه:

در میان صحابه هیچ کس نیست که ولایتی هم‌پایه‌ی ولایت خدا و پیامبر(ص) داشته‌باشد، به‌جز علی بن ابی‌طالب(ع)؛ و پیامبر(ص) در مواقف متعددی تصریح‌نموده که ولایت علی(ع) مانند ولایت او است، از جمله در حدیث مشهور و ثابت‌شده‌ی ثقلین. هم‌چنین از آن جمله‌است آن‌چه که به بریده‌ی صحابی فرمود و متن آن را به شما ارایه‌می‌نمایم:

عن بريدة أنه قال: (خرجت مع علي رضي الله عنه إلى اليمن فرأيت منه جفوة، فقدمت على النبي صلى الله عليه وسلم، فذكرت علياً، فتنقصته، فجعل رسول الله صلى الله عليه وسلم يتغير وجهه، فقال: يا بريدة ! ألسنت أولى بالمؤمنين من أنفسهم؟ قال: بلى يا رسول الله، قال: من كنت مولاه فعلي مولاه).

بریده می‌گوید: با علی(ع) در سفر یمن همراه‌بودم و از او رفتاری ناگوار مشاهده کردم. هنگامی که بر پیامبر خدا(ص) وارد شدم و از علی(ع) یاد و از او عیب‌جویی نمودم، دیدم چهره‌ی پیامبر(ص) دگرگون شد و فرمود: (ای بریده! آیا من نسبت به مؤمنان از خود آنان برتر نیستم؟) گفتم: چرا ای رسول خدا. پیامبر خدا(ص) فرمود: (هر کس من مولای اویم، علی مولای او است).

وهذا الحديث صححه علماء العامة واقتصر على تصحيح الألباني، حيث صححه في السلسلة الصحيحة ج ٤ ص ٣٣٦ تحت رقم ١٧٥٠، وقال عنه: (وهذا إسناد صحيح على شرط الشيخين).

علمای عامه این حدیث را صحیح شمرده‌اند و من بر تصحیح البانی بسنده می‌کنم. وی در سلسله‌الصحیحه ج ۴ ص ۳۳۶ زیر شماره‌ی ۱۷۵۰ این روایت را صحیح دانسته و درباره‌ی آن گفته‌است: «این حدیث با این سند به شرط شیخین صحیح است».

فلا یخدعکم المتأولون والمرتابون بأنّ ولایة علی هنا هی النصره أو المحبة أو ما شابه ذلك، بل الرسول(ص) بینها بقوله: (أست أولى بالمؤمنین من أنفسهم). ثم قال: (من كنت مولاه فعلي مولاه)، أي أنّ ولایة علی کولایة الرسول محمد(ص)، وهي أنه أولى بالمؤمنین من أنفسهم.

والکلام طویل جداً فی هذا الموضوع یأتي فی وقته إن شاء الله تعالی.

اللجنة العلمية - لأنصار الإمام المهدي (مکن الله له فی الأرض)

الشیخ ناظم العقیلی - نهیة
ذی الحجة / ۱۴۳۲ هـ

تأویل گران و شکاکان شمارا فریب‌نهند به این که ولایت علی (ع) در این جا همان یاری او یا محبت یا مواردی از این دست است چرا که حضرت (ص) آن را با عبارت: (أیا من نسبت به مؤمنان از خود آنان برتر نیستم) تبیین نموده‌است و پس از آن نیز فرمود: (هرکس من مولای اویم، علی مولای او است)؛ یعنی ولایت علی (ع) مانند ولایت حضرت محمد (ص) است و او از خود مؤمنین نسبت به آنها سزاوارتر است. سخن در این باب بسیار طولانی است و به‌خواست خدای متعال در جای خودش خواهد آمد.

هیأت علمی انصار امام مهدی (ع) - (خداوند در زمین تمکینش دهد)

شیخ ناظم العقیلی - آخر ذی
الحجه / ۱۴۳۲ هـ

[217] - المائدة: 55.

[218] - هكذا أوردها السائل، والآية هي: (هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ)

آل عمران: 7.

[219] - مائدة: 55.

[220] - سؤال کننده این گونه آیه را آورده و درست آیه به صورت زیر است: (او است که این کتاب را بر تو نازل کرد بعضی از

آیه ها محکمات اند، این آیه ها ام کتاب اند و بعضی آیه ها متشابهات اند).

[221] - آل عمران: 7.

[222] - آل عمران: 7.

[223] - النحل: 44.

[224] - نحل: 44.

[225] - النساء: 59.

[226] - نساء: 59.

[227] - المائدة: 55.

[228] - نساء: 55.

[229] - النساء: 83.

[230] - نساء: 83.